

Přechod Merkuru přes Slunce

seriál
NEBE
nad Valašskem

Bezesporu nejvýznamnější astronomickou událostí roku 2016 bude pro všechny pozorovatele v České republice přechod planety Merkur přes sluneční kotouč, k němuž dojde v pondělí 9. května v odpoledních hodinách. Přechody neboli tranzity nastávají v době, kdy se Merkur při dolní konjunkci s naší centrální hvězdou nachází zároveň i v blízkosti roviny ekliptiky. Planeta tehdy projde přímo mezi Sluncem a Zemí a zakryje tak malou část slunečního kotouče. K tomuto vzájemnému postavení dochází vždy po několika letech okolo 10. května nebo 10. listopadu.

Nejmenší planeta Sluneční soustavy přejde v tomto století přes Slunce celkem 14krát. Naposledy jsme tento úkaz z našeho území sledovali 7. května 2003. Když by pozorování v tomto roce, například kvůli špatnému počasí, nevyšlo, budeme mít další příležitost 11. listopadu 2019.

Letošní přechod začne ve 13:12 hodin SELČ a skončí přibližně po

POZOROVÁNÍ přechodu Merkuru přes Slunce v roce 2003. Foto: Hv. Vsetín

7 hodinách západem obou těles za obzor.

Na rozdíl od zatmění Slunce Měsícem, které je možné sledovat jen očima, bude k pozorování tranzitu nutný dalekohled. Merkur totiž se svým úhlovým průměrem 12" bude na obloze zhruba 160krát menší než Slunce a na jeho disku bude viditelný pouze jako jako maličká pohybující se tečka.

Upozornění: Pokud budete úkaz sledovat vlastním dalekohledem, dbejte na ochranu svého zraku. Při přímém pozorování Slunce dalekohledem totiž hrozí nebezpečí trvalého poškození očí! Pozorujte proto pouze teleskopem se speciálním slunečním filtrem nebo tzv. projekční metodou, kdy se Slunce pomocí dalekohledu promítne na nějakou rovnou plochu.

Vsetínská hvězdárna bude v průběhu celého úkazu otevřena jak pro jednotlivce z řad veřejnosti, tak pro organizované skupiny. Pracovníci hvězdárny doprovodí pozorování odborným výkladem. Za nepříznivého počasí bude na hvězdárně připraven náhradní program.

Pavel Svozil,
Hvězdárna Vsetín